

יִקְמְנָה שחליצה תהאין משתגרדל ואם לא חליצה חליצה פסולה. וא"ת אמאי לא עריב ומני להו קטנה צדדי חרש וחרשת וקטן וי"ל (כדמוכה) משום דצקטנה פליג רבי יוסי בגמ' ואם תאמר מ"מ כיון דתנא פסולה אמאי מני שחלוץ משתגרדל ועוד דלא מני ליה גבי קטן וי"ל דאי לא הוה מני גבי קטנה ה"א דחליצתה פסולה מדרבנן דלא דמקשינן אשה לאיש אינו מן המורה להכי מני תחלוץ משתגרדל יתור לשון לאשמועינן דחליצת קטנה אינה כלום כמו חליצת קטן וימיהו בירושלמי גרסי' בסקד המטנה תחלוץ משתגרדל ואם לא חלצה חליצתה כשירה משמע שסובר דהא דמקיש רבי מאיר אשה לאיש היינו מדרבנן אבל לרבי יוסי חולצת לאשתה כדאשכחן צעודא דלקמן ובירושלמי נמי מוקי לה כר"מ (א) **אבא** יודן בירושלמי ואצדן ליטנא קלילא: **מי שצריך לו עם קדוש יפסע על ראשי עם קדוש.** והא דלאמר צפ' קמא דסנהדרין (דף יז:) אזהרה לדיין שלא יפסע על ראשי עם קדוש היינו היכא שלא יאל ללוך עם קדוש אז נמי אפילו יאל ללוך יש לו לקצר דרכו כל מה שיכול כדאמרין (קידושין דף יג:) אזהרה לזקן שלא יטריח מוירחא וצבוריות (דף יג:) מניא בני חכמים ות"ח צומן שהצבור צריכין להם מפסיעין על ראשי העם כו' יאל ללוך נכנס ויוצא במקומו פירוש [א] ללוך העם וצתוספתא גרסינן צדדי' יאל ללוך העם: **רבא** אמר משתניע צעונת נדרים. ואם תאמר דצפרק יואל דופן (גדה מו. ושם) קאמר רבא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אינה צריכה צדיקה חזקה הביאה סימנין ומסיק כי קאמר רבא למיאון אבל לחליצה צדיקה חזקה חלמה קטנה לא חלצה צדדי' יאל ללוך יש לא חליצה דרבי יוסי אבל אינה גופיה סבר עד שצדיא שמי שערות והא דמסיק הכא והלכתא עד שצדיא שמי שערות סיומנא דמילתא הוא וצפרק התקבל (גיטין סה. ושם) דקאמר רבא גבי שלש מדות צקטן הגיע לעונת נדרים נדרו נדר והקדשו הקדש וכנגדן צקטן חולצת מדה זו עושה חליצה דרבי יוסי ועוד דר"י הוכיח שם מכא ה"א דמי שמת (ב"ב קנה).

זו דברי ר' מאיר. דלאמר צדדי' רבא (לעיל יז.) עשו חליצת בן משע כגט בגדול: **אבל חכמים אומרים** (י.) דפליגי עליה התם ואמרנו עשו צדדי' בן ט' כמאמר בגדול אבל חליצה לא ס"ל כותיה: **אין חליצת קטן כלום.** אפי' לפוסלה עליו: זו דברי ר' מאיר. דשמעין ליה דלאמר קטן וקטנה לא חולצין ולא מייצמין: **אשה** (י) ואיש. דכתיב (דברים כה) ואם לא יחפון האיש ולא קטן ואשה נמי אע"ג דלא כתיב מיעוטא צעין גדולה כאיש דאיתקש לה דכתיב צדדי' קרא ועלתה יצמתו השערה: **עיניו למטה.** כלפי ארץ ישראל משום דשכינה התם קיימא כדכתיב והיו עיני ולבי שם: **אשה רבי למפיצא.** למדרש ואיצעו כל חד ממיצא צדדי' ר' ישמעאל צרי' יוסי צעל צדדי' הוה כדאמר' צדדי' צדדי' את הפועלים (ב"מ סד.) **מפסע ואויל.** הולך לאט: **אצדן.** תלמידו של רבי היה: **שקיה רבי למטרפסיה.** לגמולו על ששמע ולא מימה: **פוק צדיקה.** אם הביאה שמי שערות: **לא צריכה.** למיזדקה: **כבר הורה זקן.** רבי יוסי: **לצטרע אצדן.** עושה של לשון הרע נגעים (י) **מדבריו של צדדי' ר' יוסי.** כל צדדי' לשון אדם גדול: **קטנה חולצת.** משהיא כפעטות כבר שית כבר צדדי' דתנן במס' גיטין (דף נט.) הפעטות מקחן מקח וממכרן ממכר צמטולין הלכך לענין חליצה הואיל ולא כתיב מיעוט כשירה משהיא צפרק הוה שידועת מעט להצמין: **לעונת נדרים.** שנה אחת קודם לזמן שמי שערות כדמין צפרק יואל לזמן (גדה מה.) צת אחת עשרה שנה ויוס אחד נדרה נצדקים אם יודעת לשם מי נדרה והקדישה דבריה קיימין: **אין הלכה כחזון הווג.** אלא כמאן קמא דצדי' ג' **והאמר רב נחמן כו'. צדי' פירקא** (דף קא:) **קמ"ל** אין הלכה כחזון הווג. **דלע"ג** דאי עבד הוא כדקמני חלצה צדי' וקמני מכשירין: **הני מילי דסגי כותפא דיעבד.** כדקמני חלצה צדדי' ונמנא אחד מהן קרוב או פסול פסולה הא כולם כשרים חליצה כשירה אבל לכתחלה ליצעי חמשה כרבי יהודה קמ"ל גבי פלוגתא דרבי יהודה הלכתא כר"מ: **על**

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).

תורה אור השלם

1. ואם לא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה יבמתו השערה אל היקנים ואמר מהו אבן יבמה לאו שם בישאל לא אבן יבמה דברים כהו
2. ואמר ר' אלוי שמעתי את הפלגך ואת תחנתך אשר התחננתה לפני הקדושת את הבית הזה אשר בנתה לשם שמי שמי עדי עולם יהיו עיני ולבי שם כל הימים: א ט ג
3. נשא לבבנו אל פפים אל אל בשמים: איהו ג מא

גליון הש"ס

גמ' רבי יוסי ה"א ע"י לעיל דף סו ע"ב חוס' ד"ה אין חוששין: תוס' ד"ה קמנא שחליצה ומיחו בירושל' גרסי' וכו'. ע"י כסודות דף כב ע"ב חוס' ד"ה מירוס ומירקב:

הגהות הב"ח

- (א) גמ' כל הימים (והו) אמר עיניו למטה) ת"מ וי"ס ק"א וחד אמר הבתפול צריך שיכריח את לבו למעלה שנאמר ונשא: (ב) שם אלהי הדבי אחת ר' ישמעאל: (ג) שם אמר רב נחמן הלכה חלצה צדדי' נגשה: (ד) רש"י ד"ה אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום אפי' לפוסלה עליו דפליגי עליה התם כ"ל:

הגהות הגר"א

[א] תוס' סד"ה מו. פי' ללוך העם כו'. י"ב לע"ג (ע"י בגמ' כס):

מוסף רש"י

איש כתיב בפרשה. ואם לא יחפון האיש, הלכך קטן לא חליצה, אבל אשה צין גדולה צין קטנה (והו. ב.).